

ਸਿਲੇਬਸ ਸੈਸ਼ਨ 2021-22 (ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਾਇੰਸ)

ਜਮਾਤ 10ਵੀਂ

ਸਮਾਂ 3:00 ਘੰਟੇ

ਲਿਖਤੀ	: 50 ਅੰਕ
ਸੀ. ਸੀ. ਈ.	: 05 ਅੰਕ
ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ	: 45 ਅੰਕ
ਕੁੱਲ	: 100 ਅੰਕ

ਪਾਠ 1 - ਆਫਿਸ ਟੂਲਜ

ਆਫਿਸ ਟੂਲਜ ਲਾਲ ਜਾਣ ਪਹਿਚਾਣ, ਐਮ ਐਸ ਵਰਡ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨਾ, ਐਮ ਐਸ ਐਕਸਲ, ਸਪੈਡਸ਼ੀਟ ਨਾਲ ਮੇਲ ਮਰਜ਼ ਦਾ ਉਪਯੋਗ ਕਰਨਾ, ਪੇਜ ਲੋਆਊਟ, ਇੱਕ ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣਾ, ਪ੍ਰਿੰਟ ਪ੍ਰੀਵਿਊ, ਪ੍ਰਿੰਟ ਕਮਾਂਡ, ਐਮ ਐਸ ਪਾਵਰ ਪੁਆਇੰਟ, ਪ੍ਰੈਜੈਟਸ਼ਨ ਸੇਵ ਕਰਨਾ।

ਪਾਠ 2 - ਐਚ. ਟੀ. ਐਮ. ਐਲ. ਡੰਡਮੈਂਟਲ

ਐਚ. ਟੀ. ਐਮ. ਐਲ. ਕੀ ਹੈ?, ਇੱਕ ਐਚ. ਟੀ. ਐਮ. ਐਲ. ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਦਾ ਬੇਸਿਕ ਢਾਂਚਾ, ਇੱਕ ਐਚ. ਟੀ. ਐਮ. ਐਲ. ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਬਣਾਉਣਾ, ਵੈਬ ਬ੍ਰਾਊਜ਼ਰ, ਐਚ. ਟੀ. ਐਮ. ਐਲ. ਟੈਗਸ, ਐਟਰੀਬਿਊਟਸ, ਐਟਰੀਬਿਊਟਸ ਨਾਲ ਬੌਂਡੀ ਟੈਗ, ਐਚ. ਟੀ. ਐਮ. ਐਲ. ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਫਾਰਮੈਟਿੰਗ, ਲਿਸਟਾਂ, ਇਮੇਜਸ, ਟੇਬਲਜ।

ਪਾਠ 3 - ਐਚ. ਟੀ. ਐਮ. ਐਲ. -2

ਹਾਈਪਰਲਿੰਕ, ਫਾਰਮ, ਬਟਨ, ਐਚ. ਟੀ. ਐਮ. ਐਲ. ਵਿੱਚ ਮਲਟੀਮੀਡੀਆ, CSS।

ਪਾਠ 4 - ਵੈਬ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ

ਵੈਬਸਾਈਟ ਲਈ ਪਲੈਨਿੰਗ, ਵੈਬ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼, ਵੈਬਸਾਈਟ ਪਬਲਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲੂ, ਕੁਝ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ : ਸਕੂਲ ਦੀ ਵੈਬਸਾਈਟ।

ਪਾਠ 5 - ਡੈਸਕਟਾਪ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ

ਡੈਸਕਟਾਪ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ, ਡੈਸਕਟਾਪ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਸਾਫਟਵੇਅਰ, ਵਰਡ-ਪ੍ਰੈਸ਼ੈਸਿੰਗ ਅਤੇ ਡੈਸਕਟਾਪ, ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਵਿੱਚ ਤੁਲਨਾ, WYSIWYG ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ, ਗ੍ਰਾਫਿਕਸ, ਮਾਰਜਨ, ਡੋਂਟਸ, ਪ੍ਰਿੰਟਰਜ।

ਪਾਠ 6 - ਅਪਰੋਟਿੰਗ ਸਿਸਟਮ

ਅਪਰੋਟਿੰਗ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਅਪਰੋਟਿੰਗ ਸਿਸਟਮ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ, ਡਾਸ ਅਤੇ ਵਿਡੋਜ, ਅਪਰੋਟਿੰਗ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ, ਲਾਈਨੈਕਸ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਸੁਰੱਖਿਆ।

ਪਾਠ 7 - ਮਾਈਕਰੋਸਾਫਟ ਪਬਲਿਸ਼ਰ-1

ਪਲਿਸ਼ਰ ਕੀ ਹੈ?, ਮਾਈਕਰੋਸਾਫਟ ਪਬਲਿਸ਼ਰ 2010, ਪਬਲਿਸ਼ਰ ਕਿਵੇਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੀਏ?, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਣਾਉਣੀ, ਫਰੇਮਜ਼, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪੇਜ ਦੇਖਣਾ, ਟੈਪਲੈਟ, ਪਲਬੀਕੇਸ਼ਨ ਸੇਵ ਕਰਨਾ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਿੰਟ ਕਰਨਾ।

ਪਾਠ 8 - ਮਾਈਕਰੋਸਾਫਟ ਪਬਲਿਸ਼ਰ-2

ਵਿਗਿਆਪਨ, ਬਿਜਨੈਸ ਕਾਰਡ, ਗ੍ਰੀਟਿੰਗ ਕਾਰਡ/ਸੱਦਾ-ਪੱਤਰ/ਕੰਪਲੀਮੈਂਟ ਕਾਰਡ, ਅਵਾਰਡ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਇਨਵੈਲਪ, ਲੇਬਲ, ਲੈਟਰਹੈਡ, ਕੈਲੰਡਰ, ਰਜਿਸਟਰ, ਮੀਨੂ, ਸਾਈਨ, ਪੇਪਰ ਫੋਲਡਿੰਗ ਪ੍ਰੈਜੈਕਟ।

ਪ੍ਰਯੋਗੀ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ

ਸਮਾਂ 2 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 45

ਸੈਕਸ਼ਨ ਏ	ਵਾਇਵਾ-ਵੋਸ	05
ਸੈਕਸ਼ਨ ਬੀ	ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਰਿਕਾਰਡ ਫਾਈਲ	05
ਸੈਕਸ਼ਨ ਸੀ	ਛੋਟੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ	15
ਸੈਕਸ਼ਨ ਡੀ	ਵੱਡੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ	20

ਜਮਾਤ ਦਸਵੀਂ ਪਾਠ 3 ਸੈਸ਼ਨ 2021-22

ਐਚ. ਟੀ. ਐਮ. ਐਲ. -2

ਬਹੁ ਚੋਣਵੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

- 1) ਫਾਰਮ ਕਿਸ ਕੰਮ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
1) ਈਮੇਲ ਦੇ ਕੰਟੈਂਟ ਡਿਸਪਲੇਅ ਕਰਨ ਲਈ   2) ਐਨੀਮੇਸ਼ਨ ਇਫੈਕਟਸ ਨੂੰ ਡਿਸਪਲੇਅ ਕਰਲ ਲਈ
3) ਯੂਜ਼ਰ ਤੋਂ ਇਨਪੁੱਟ ਲੈਣ ਲਈ   4) ਉਪਰੋਕਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
2) ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਵਰਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ .ਓਫਿਸ ਵਿਧੀ ਕੀ ਹੈ?
1) PRE ਅਤੇ POST   2) GET ਅਤੇ POST
3) ASK ਅਤੇ REPLY   4) SET ਅਤੇ POST
3) ਕੀ ਇੱਕ ਵੈੱਬਪੇਜ਼ ਹੀ ਲਿੰਕ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?
1) ਹਾਂ   2) ਨਹੀਂ
3) ਸਿਰਫ ਫਰੋਮ ਵਿੱਚ   4) ਉਪਰੋਕਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
4) ਇੱਕ html ਫਾਰਮ ਇੱਕ ਵੈੱਬ ਪੇਜ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਥਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਕਿ ..
1) ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੁਆਰਾ ਫੀਡ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।   2) ਅਤੇ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਸਰਵਰ ਤੇ ਭੇਜ ਤਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
3) ਦੋਵੇਂ 1 ਅਤੇ 2   4) ਉਪਰੋਕਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
5) ਕਿਹੜਾ ਟੈਗ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਇਨਪੁੱਟ ਆਈਟਮ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸਟ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਮਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- 1) Text Area   2) Check Box
3) Radio Button   4) ਉਪਰੋਕਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

ਉਤਰ

- 1) ਯੂਜ਼ਰ ਤੋਂ ਇਨਪੁੱਟ ਲੈਣ ਲਈ   2) GET ਅਤੇ POST   3) ਹਾਂ
4) 1 ਅਤੇ 2 ਦੋਵੇਂ   5) TextArea

ਖਾਲੀ ਥਾਂਵਾਂ ਭਰੋ

- 1) ..... ਟੈਗ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੈੱਬ ਪੇਜ ਤੇ ਲਿੰਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
2) ..... ਦਾ ਉਪਯੋਗ ਵੈੱਬ ਸਰਵਰ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
3) ਤੁਸੀਂ ਟੈਕਸਟ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ..... ਰਾਹੀਂ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਵਰਤ ਸਕਦੇ ਹੋ।
4) ਇੱਕ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣਨ ਲਈ ਅਸੀਂ ..... ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
5) ਫਾਰਮ ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸੀਂ ..... ਬਟਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਉਤਰ

- 1) <A>   2) Form   3) Text Area
4) check Box   5) Reset

ਸਹੀ ਗਲਤ ਦੱਸੋ

- 1) ਇੱਕ ਅਨਵਿਜਿਟਡ ਲਿੰਕ ਅੰਡਰ ਲਾਈਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਰੰਗ ਨੀਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
2) <input type="password"> ਟੈਕਸਟ ਬਾਕਸ ਵਿੱਚ ਸਟਾਰ (***) ਵਿਖਾਏਗਾ।
3) ਸਿਲੈਕਸ਼ਨ ਲਿਸਟ ਡਰਾਪ ਡਾਊਨ ਲਿਸਟ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਉਤਰ

- 1) ਸਹੀ   2) ਸਹੀ   3) ਸਹੀ

ਪੂਰੇ ਨਾਮ ਲਿਖੋ

1. <A>	ਐਂਕਰ
2. <HREF>	ਹਾਈਪਰਟੈਕਸਟ ਰੈਫਰੈਂਸ
3. URL	ਯੂਨੀਫਾਰਮ ਰਿਸੋਰਸ ਲੋਕੇਟਰ
4. BGCOLOR	ਬੈਕਗਰਾਊਂਡ ਕਲਰ
5. SRC	ਸੋਰਸ

ਬਹੁਤ ਛੋਟੇ ਉਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

- 1) ਕਿਸੇ ਵੈਬ-ਪੇਜ ਨੂੰ ਲਿੰਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹੜਾ ਟੈਗ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
- 2) ਜਦ ਇੱਕ ਫਾਰਮ ਸਬਮਿਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਹੜਾ ਐਟਰੀਬਿਊਟ ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫਾਰਮ ਡਾਟਾ ਕਿੱਥੇ ਭੇਜਣਾ ਹੈ।
- 3) ਇਹ ਵਿਧੀ ਯੂਜ਼ਰ ਦੁਆਰਾ ਯੂ. ਆਰ. ਐਲ. ਪਾਥ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਫੀਡ ਡਾਟਾ ਨੂੰ ਇਕੋਡ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
- 4) ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵੈਬ ਪੰਨੇ ਤੇ ਕੁਝ ਕਾਰਵਾਈ ਵਰਨ ਲਈ ਕੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

ਉਤਰ

1) ਐਂਕਰ	2) ਐਕਸ਼ਨ
3) ਗੈਟ ਮੈਥਡ	4) ਬਟਨ

ਛੋਟੇ ਉਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

- 1) ਹਾਈਪਰਲਿੰਕ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ਇਸ ਰਾਹੀਂ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਾਹਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਕਿਸੇ ਟੈਕਸਟ ਜਾਂ ਚਿੱਤਰ ਨੂੰ ਜੋੜ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਹਾਈਪਰਲਿੰਕ ਨੂੰ ਬਰਾਉਜਰ ਨੀਲੇ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

- 2) ਐਂਕਰ ਟੈਗ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? **ਉਦਾਹਰਨ ਨਾਲ ਸਮਝਾਓ।**

ਐਂਕਰ ਟੈਗ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਿੰਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ <A> ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਅਤੇ </A> ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਐਟਰੀਬਿਊਟ .ਵਥ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਲਿੰਕ ਦੇ ਟਿਕਾਣੇ ਬਾਰੇ ਦਸਦਾ ਹੈ।

<A href="Gurman.jpg"> GurmanImage</A>

- 3) ਇੱਕ ਫਾਰਮ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ਫਾਰਮ ਐਚ.ਟੀ.ਐਮ.ਐਲ. ਪੇਜ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਯੂਜ਼ਰ ਵੈਬਸਾਈਟ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਰਜ ਕਰਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

- 4) HTML ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰ ਬਟਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

1) ਸਬਮਿਟ(ਛਚਲਠਜ਼ਵ) : ਇਸ ਬਟਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਭਰੇ ਡਾਟੇ ਨੂੰ ਸਰਵਰ ਤੇ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

2) ਰੀਸੈਟ (Reset) : ਇਸ ਬਟਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਫਾਰਮ ਵਿਚਲੀ ਭਰੇ ਗਏ ਡਾਟੇ ਨੂੰ ਕਲੀਅਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

- 5) ਚੈਕ ਬਾਕਸ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਵਰਗ ਦੀ ਤਰਾਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਲਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਵੱਡੇ ਉਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

- 1) **ਉਦਾਹਰਨ ਨਾਲ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਬਟਨਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।**

ਬਟਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੈਬਸਾਈਟ ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੈਬਸਾਈਅ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਐਲੀਮੈਂਟ ਹਨ। ਇਹ ਦੋ ਤਰਾਂ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ

1) **ਸਬਮਿਟ(Submit)** : ਇਸ ਬਟਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਭਰੇ ਡਾਟੇ ਨੂੰ ਸਰਵਰ ਤੇ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦਾ ਲੇਬਲ ਵੀ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਟਾਬੀਪ ਇਸ ਦੀ ਸਬਮਿਟ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕੀਮਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

2) **ਰੀਸੈਟ (Reset)** : ਇਸ ਬਟਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਫਾਰਮ ਵਿਚਲੇ ਭਰੇ ਗਏ ਡਾਟੇ ਨੂੰ ਕਲੀਅਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ

```
<html>
<head>           <title>Form</title>   </head>
<body bgcolor="pink" text="maroon">
<Form Action="SaveData.php" method="post">
<input Type="text" Name="U_Name"><br>
<input type="password" Name="Pswd"><br>
<button type="Submit" value="Submit"> Submit Data</button>
<button type="Reset" value="Reset"> Reset AllData</button>
</body>      </html>
```

2) ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਸਿਲੈਕਸ਼ਨ ਸੂਚੀ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਆਪਸ਼ਨ ਦੀ ਮੱਦਦ ਨਾਲ ਯੂਜ਼ਰ ਇੱਕ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਲਿਸਟ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵੱਧ ਆਪਸ਼ਨਾ ਚੁਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਕਰੋਲਿੰਗ ਅਤੇ ਪੁੱਲ ਡਾਊਨ ਦੋ ਤਰਾਂ ਦੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ <Select> ਅਤੇ <option> ਟੈਗ ਇੱਕੱਠੇ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਜਿਵੇਂ

```
<html>           <title>Form</title>   </head>
<body bgcolor="pink" text="maroon">
<select name="Class">
<option> 6th</option>
<option> 7th</option>
<option> 8th</option>
</select>
</body>      </html>
```

ਸਿਲੈਕਟ ਟੈਗ (Select Tag) ਦੇ ਐਟਰੀਬਿਊਟ

1) **ਸਾਈਜ (Size)** : ਇੱਕ ਵਾਰ ਲਿਸਟ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀਆਂ ਆਈਟਮਾਂ ਦਿਸਣੀਆਂ ਹਨ ਇਹ ਐਟਰੀਬਿਊਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

2) **ਵੈਲਯੂ (Value)** : ਇਹ ਉਹ ਵੈਲਯੂਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਵਾਪਸ ਵੈਬਸਾਈਟ ਨੂੰ ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

3) **ਸਿਲੈਕਟਡ (Selected)** : ਜਦੋਂ ਯੂਜ਼ਰ ਨੂੰ ਪਿਹਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਕੋਈ ਸਿਲੈਕਟਡ ਵੈਲਯੂਦੇਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

3) ਟੈਕਸਟ ਏਗੀਆ ਦੀ ਉਦਾਹਰਨ ਨਾਲ ਵਿਆਵਿਆ ਕਰੋ।

ਇਹ ਇੱਕ ਕੰਟੋਨਰ ਟੈਗ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਇੱਨਪੁੱਟ ਲੈਣ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਦੋ ਐਟਰੀਬਿਊਟ ਰੋਅ ਅਤੇ ਕਾਲਮ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਡੀਫਾਲਟ ਟੈਕਸਟ ਵੀ ਨਿਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਜੋ ਕਿ ਓਪਨਿੰਗ ਅਤੇ ਕਲੋਜਿੰਗ ਟੈਗ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ <Textarea name="Address" rows=3 cols=25> Enter Address</textarea>

4) ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ (Action) ਅਤੇ ਵਿਧੀ (Method) ਦਾ ਕੀ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ?

ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਮੈਥਡ ਐਟਰੀਬਿਊਟ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰਨੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ।

ਐਕਸ਼ਨ (Action) : ਇਹ ਐਟਰੀਬਿਊਟ ਦਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫਾਰਮ ਸਬਮਿਟ ਕਰਨ ਤੇ ਡਾਟਾ ਕਿੱਥੇ ਭੇਜਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕਿਹੜੀ ਸਕਰਿਪਟ ਕਾਲ ਕਰਨੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ?ਰਗਠ.ਫਵਜਰਾਂਡਕ।ਬੀਬੋਂਪਿ

ਮੈਥਡ (Method) : ਇਹ ਸਰਵਰ ਤੇ ਡਾਟਾ ਭੇਜਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਡਾਟਾ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

1) **ਗੈਟ ਮੈਥਡ (Get Method)** : ਇਸ ਦੇ ਪੈਰਾਮੀਟਰ ਬਰਾਉਜ਼ਰ ਦੀ ਹਿਸਟਰੀ ਵਿੱਚ ਸਟੋਰ ਹੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਰਾਹੀਂ ਓਵ: ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਬੱਝਵਾਂ ਡਾਟਾ ਸਰਵਰ ਤੇ ਭਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ <form Method="get" action=sacedata.php>

2) **ਪੋਸਟ ਮੈਥਡ (Post Method)** : ਇਸ ਦੇ ਪੈਰਾਮੀਟਰ ਬਰਾਉਜ਼ਰ ਦੀ ਹਿਸਟਰੀ ਵਿੱਚ ਸਟੋਰ ਨਹੀਂ ਹੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਰਾਹੀਂ ਓਵ: ਦੀ ਬਿਨਾਂ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਡਾਟਾ ਸਰਵਰ ਤੇ ਭਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਤਰੀਕਾ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ <Form method="post" action="savedata.php">